

Jun 2018.

**Fokus: *Zakon o izmenama i dopunama
Zakona o deviznom poslovanju***

Na Trećoj sednici Prvog redovnog zasedanja u 2018. godini, Narodna skupština Republike Srbije, donela je Zakon o izmenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju („Službeni glasnik Republike Srbije“ br. 30/2018, u daljem tekstu: „**Zakon**“), koji je stupio na snagu od 28.04.2018. godine, osim odredaba članova 13. do 17, člana 19. i člana 20. stav 8. Zakona, koje se primenjuju od 1. januara 2019. godine.

Osnovni cilj donošenja Zakona jeste da se osigura slobodno kretanje kapitala koji se odnosi na portfolio investicije i finansijske zajmove i kredite sa rokom dospeća kraćim od godinu dana, kao i usklađivanje zakonodavstva sa međunarodnim standardima u oblasti sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Kako bi se osiguralo ostvarivanje gore navedenih ciljeva Zakonom je, između ostaloga, predviđeno da:

- rezidenti – pravna lica, preduzetnici i fizička lica slobodno ulažu u strane kratkoročne hartije od vrednosti koje izdaje Evropska unija, države članice Evropske unije, međunarodne finansijske organizacije i razvojne banke ili finansijske institucije u kojima učestvuju države članice Evropske unije, kao i pravna lica koja imaju sedišta u tim državama;
- banke mogu bez ograničenja da ulažu u kratkoročne hartije od vrednosti koje izdaju Evropska unija, države članice Evropske unije i OECD, kao i međunarodne finansijske organizacije i razvojne banke ili finansijske institucije u kojima učestvuju države članice Evropske unije i OECD, kao i pravna lica koja imaju sedišta u tim državama;
- nerezidenti iz država članica Evropske unije slobodno ulažu u kratkoročne hartije od vrednosti u Republici; i
- rezidenti – fizička lica i ogranci stranih pravnih lica mogu kratkoročno zaduživati kod nerezidentnog kreditora koji ima sedišta, odnosno prebivalište u državi članici Evropske unije.
- rezidenti mogu slobodno ulagati u dužničke dugoročne hartije od vrednosti koje izdaju pravna lica koja imaju sedišta u državama članicama Evropske unije;
-

Takođe, Zakonom se ukida ranije propisani uslov većinskog vlasništva kod odobravanja finansijskih zajmova nerezidentima i davanja sredstava obezbeđenja po kreditnim poslovima između dva nerezidenta, i sad se propisuje da rezident – pravno lice može odobravati finansijske zajmove nerezidentu – dužniku, kao i davati jemstva i druga sredstva obezbeđenja po kreditnim poslovima sa inostranstvom i po kreditnim poslovima između nerezidenata pod uslovima i na način koji propisuje Narodna banka Srbije, a kojim propisom se ovi poslovi mogu ograničiti isključivo radi očuvanja javnog interesa i/ili finansijske stabilnosti.

Dalje, Zakonom je proširen i broj slučajeva u kojima rezidenti – pravna lica mogu pribaviti garanciju i jemstvo od nerezidenta, i to na poslove uvoza robe i usluga, kao i po poslu izvođenja investicionih radova nerezidenta u Republici Srbiji.

Sa druge strane, radi daljeg unapređenja digitalnog i informatičkog sektora u Republici Srbiji, predviđeno je da se pojedini kreditni poslovi mogu zaključivati i u elektronskoj formi, odnosno na trajnom nosaču podataka koji omogućava čuvanje i reprodukovanje izvornih podataka u neizmenjenom obliku, kao i da rezidenti - humanitarne organizacije, po osnovu donacija u humanitarne svrhe, mogu izvršiti prijem sredstava iz inostranstva preko izdavaoca elektronskog novca.

Istovremeno, predviđeno je da se plaćanje, naplaćivanje i prenos u Republici Srbiji mogu vršiti i u devizama po osnovu kupoprodaje softvera i drugih digitalnih proizvoda na internetu koji se isporučuju isključivo putem telekomunikacionih,

digitalnih ili informaciono-tehnoloških uređaja, ali samo pod uslovom da se plaćanje vrši korišćenjem platne kartice ili elektronskog novca preko pružaoca platnih usluga sa sedištem u Republici.

Na kraju, Zakonom je predviđeno da Narodna banka Srbije od 1. januara 2019. godine preuzima nadležnosti Ministarstva finansija - Poreske uprave za obavljanje poslova izdavanja i oduzimanja ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova, poslova izdavanja sertifikata za obavljanje menjačkih poslova i kontrole menjačkih poslova i deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata, koje su, prema Zakonu o poreskom postupku i poreskoj administraciji, u nadležnosti Ministarstva finansija – Poreske uprave.

*Odricanje od odgovornosti: Tekst u prilogu šalje se kao opšte uputstvo i ne predstavlja pravni savet.
Copyright Cvetkovic, Skoko & Jovicic 2018.*